

Suomen dementiahoitoyhdistyksen kannanotto 11.5.2006

**Dementoituneiden kotona asumisesta tultava
todellinen vaihtoehto laitosasumiselle**

**Suomen dementia-
hoitoyhdistyksen
kannanotto 11.5.2006
Sosiaali- ja
terveysministeriölle
sekä Suomen
kaikkiin kuntiin.**

Maassamme on noin 115 000 muistisairauksista kärsivää ihmistä. Vähintään keskivaikeasti dementoituneita heistä on 85 000. Laitoshoidossa tai tehostetun palveluasumisen piirissä on näistä runsaasti apua, hoivaa ja hoitoa tarvitsevista ihmisistä noin 40 %. Kotihoidossa yksin asuen elää 31 000 muistipotilasta ja omaisen tuella 20 000. On arvioitu, että jo tällä hetkellä dementoituneiden hoidon ja hoivan kustannukset ylittävät syöpä- ja verisuonisairauksien hoidosta muodostuvat kustannukset. Dementiapotilaiden hoidon suorat kustannukset olivat vuonna 2005 noin 2 miljardia euroa, josta 85 % (1.6 miljardia euroa) johtui laitoshoidosta.

Väestön ikääntyessä muistisairaitten määrä tulee nousemaan, samoin heidän hoitopaikkojensa tarve. Hoitopaikkojen määrään, laatuun ja toimintakäytäntöihin tulee edelleen panostaa. Lisäksi dementiapotilaiden kotihoitoa on tuettava kohdentamalla ja keskittämällä palvelut tarkoituksenmukaisesti. Tutkimusten mukaan ikääntyneet haluavat asua mahdollisimman pitkään kotona. Myös muistisairaajat ikääntyneet ja heidän omaishoitajansa kokevat kotona asumisen mielekkääksi ja elämänlaatua tukevaksi asumisvaihtoehdoksi. Yhteiskunnan kannalta tämä on taloudellista ja tarkoituksenmukaista, sillä laitosasumisesta muodostuvat merkittävimmät vanhusten hoidon kustannukset.

Laadukkaan ja ihmisarvoisen hoidon lähtökohdana ovat varhainen ja oikea diagnostiikka, asiantunteva lääketieteellinen hoito sekä dementoituneen ja hänen perheensä tarpeet ja sairauden erityispiirteet huomioivat palvelut. Kotihoitoa ja omaishoitoa tulee tukea siten, että se on jokaiselle muistipotilaalle todellinen hoitovaihtoehto mahdollisimman pitkään sairauden edetessä.

Suomen dementiahoitoyhdistys on jo kannanotoissaan vuosina 1998, 1999 ja 2003 kiinnittänyt valtion ja kuntien päätöksentekijöiden huomiota siihen, että dementoituneet ihmiset tarvitsevat heidän erityistarpeisiinsa rakennetun kotihoidon palvelujärjestelmän. Vuoden 2005 alusta voimaan tullut laki omaishoidon tuesta on ollut askel oikeaan suuntaan. Suomen dementiahoitoyhdistyksen asiantuntijoiden ja jäsenistön kokemusten mukaan nykyinen lainsäädäntö asettaa kuitenkin omaishoitajat eriarvoiseen asemaan, eikä turvaa heidän asemaansa. Vaadimme, että dementoituneiden ihmisten kotona asumisesta on saatava todellinen vaihtoehto. Tämä voidaan saavuttaa:

1. Poistamalla omaishoidon tuen kunnallinen määrärahasidonnaisuus
2. Tekemällä omaishoidon tuesta subjektiivinen oikeus ja todellinen vaihtoehto: omaishoitajalle on taattava riittävä toimeentulo ja oikeus palata työelämään hoitotyön loputtua
3. Järjestämällä dementoituneelle ja omaishoitajalle riittävät ja tarpeelliset kotihoitoa tukevat palvelut

Suomen dementiahoitoyhdistys on yli 15 toimintavuotensa aikana osallistunut vahvasti dementoituneiden hoidon kehittämiseen mm. kouluttamalla hoitohenkilökuntaa, toimimalla asiantuntijana monissa kehittämisprojekteissa ja luomalla uusia palvelu- ja hoitomalleja. Yhdistys jatkaa edelleen työtään dementoituneiden laadukkaan hoidon puolesta ja haluaa tukea dementoituneiden hoidossa mukana olevien osaamista. Suomen dementiahoitoyhdistys on mielellään mukana dementoituneiden hoitoon liittyvän lainsäädännön valmistelutyössä ja on käytettävissä asiantuntijana kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon päätöksentekijöille.

SUOMEN DEMENTIAHOITUYHDISTYKSEN HALLITUKSEN PUOLESTA

Raimo Sulkava, puheenjohtaja